

Teerling

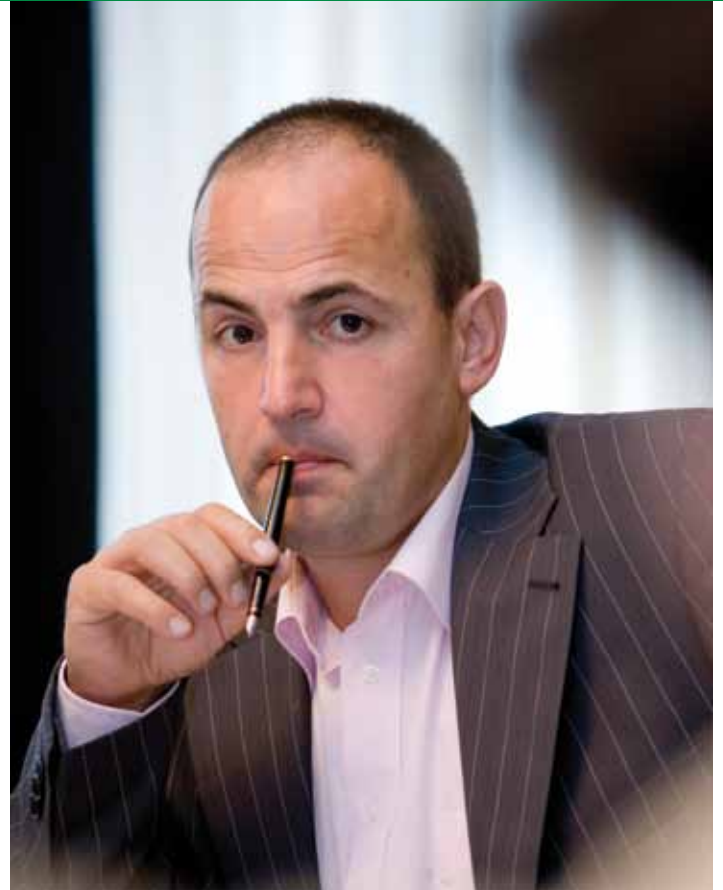
'Alea iacta est', ofwel 'de teerling is geworpen'. Een kreet die Julius Ceasar geroepen zou hebben toen hij meer dan tweeduizend jaar geleden de rivier de Rubicon overstak in zijn opmars naar Rome. Hetzelfde geldt nu voor de productschappen, of moet ik zeggen de 'gedeeltelijke afbraak van de schappen'?

Ik ben 25 jaar ondernemer en meer dan de jaarlijkse acceptgiro heb ik nooit gezien

Met de recente beslissing van het kabinet is een beslissing genomen, die niet meer omgekeerd kan worden. Wat veel boomkwekers zich niet zullen realiseren, is dat de afbraak van ons eigen Productschap Tuinbouw politiek gezien op een lijn gesteld kan worden met een forse aanslag op het bestaansrecht van kamers van koophandel en de vakbonden. Het gaat hier allemaal om particuliere instellingen, die van de politiek heel veel macht hebben gekregen zonder dat ze democratisch benoemd of gecontroleerd worden. De kamers van koophandel hebben verder met de productschappen gemeen dat ze als particuliere instellingen hun eigen belasting mogen heffen. Ondernemers moeten zich verplicht aansluiten bij de kamer van koophandel en of een productschap en worden aan de hand daarvan aangeslagen. Je zou de kamers daarom ook kunnen zien als een soort voortzetting van het middeleeuws gildesysteem. Je moest lid zijn om slager, bakker of koperslager te worden. Het schijnt dat de gezamenlijk kamers van koophandel in Nederland ongeveer tweeduizend man personeel aan het werk houden. Wat ze doen, weet ik niet. Ik ben zelfs inmiddels bijna vijfentwintig jaar ondernemer en meer dan de jaarlijkse acceptgiro heb ik nooit van ze gezien.

Wellicht heeft die beslistheid wel iets te maken met een bijzondere geschiedenis van de schappen

Over de Productschap Tuinbouw ben ik persoonlijk minder negatief. Ook daar bestaat natuurlijk een hoge mate van ondoorzichtigheid, maar ik zie wel overal in de sector belangrijke initiatieven, die met PT-geld worden gefinancierd. Tegelijk zie ook dat de gemiddelde kweker weinig tranen zal laten over een stevige afbraak van het productschap. Op de afgelopen beurzen in Zundert en Boskoop heb ik van veel kwekers een bijna verbeterde beslistheid gehoord om af te rekenen met wat genoemd wordt de 'uitvreters van het schap'. Wellicht heeft die beslistheid wel iets te maken met een bijzondere geschiedenis van de schappen. Weinig mensen weten het, maar de schappen zijn in de jaren veertig door de Duitse bezetter in Nederland geïntroduceerd, nadat eerder fascistische dictators in Italië en Spanje vergelijkbare instanties hadden opgericht. Na de oorlog werd dit systeem door kabinetten met vooral PvdA en de confessionele partijen verder uitgebouwd. Het idee daarachter is dat ondernemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een goed georganiseerde markt. Het stelsel van schappen, maar dat geldt ook voor de vakbonden, staat daarom aan de basis van ons succesvolle poldermodel. Het CDA is in het verleden altijd een

Pas gedurende het huidige kabinet is de toon gedraaid van aanhanger naar een kritisch volger

100 procent aanhanger geweest van dit soort particuliere instellingen die in zekere zin overheidstaken uitvoerden en belasting mochten heffen. Pas gedurende het huidige kabinet met VVD en gedoogpartners PVV is de toon van 100 procent aanhanger gedraaid naar een kritische volger. Kamerlid Eddy van Hijum schreef daar in het de CDA-lifblad een artikel over onder de titel: *We moeten de polder vernieuwen, niet afschrijven*. Al met al zal niets meer hetzelfde blijven. Ik sprak vorige week iemand bij PPH. Zij houden er tussen de regels al rekening mee dat ze eind december 2012 de deur mogen sluiten en dat er daarmee een eind komt aan de jarenlange Groene Stad-campagne. De toezegging van de VHG om de campagne te gaan ondersteunen is natuurlijk lovenswaardig. Ik waag het te betwijfelen dat dit het verschil gaat maken.

Met vriendelijke groet,

Hein van Iersel hein@nwst.nl
Hoofdredacteur